

Axmaq Kişi

© Azərbaycan Nağılları. 5 cilddə, 5-ci cild.
Azərbaycan SSR EA Nəşriyyatı, Bakı - 1964

Biri vardı, biri yoxdu. Bir axmaq kişi vardı. Bir gün o, öz-özünə dedi ki, gedib bəxtimi axtarıb tapacağam. Mən də başqaları kimi xoşbəxt olacağam. Sabahısı günü o, bəxtini axtarmaq üçün yola düşdü. Az getdi üz getdi, dərə-təpa düz getdi. Qaranlıq bir məşədə bir şirə rast gəldi.

Şir soruşdu:

—A kişi, hara gedirsən?

Kişi dedi:

—Bəxtimi axtarmağa gedirəm.

Şir dedi:

—Əgər mənim də bəxtimə rast gəlsən, ona deyərsən ki, mən yayda tük gətirirəm, qışda isə tükümü tökürəm. Yayda istidən, qışda soyuqdan ölürəm mənə bir çarə eləsin.

Kişi şir ilə xudahafizləşib yoluna davam elədi. Bir qədər gedəndən sonra bağbana rast gəldi. Bağban soruşdu:

—A kişi, hara gedirsən?

Kişi dedi:

—Bəxtimi axtarmağa gedirəm.

Bağban dedi:

—Yaxşı oldu, mənim də bəxtimi axtarıb taparsan. Ondan soruşarsan ki, mənim ağaclarım baharda yaxşı gül açır, amma meyvə vaxtında bir cır almaya da həsrət qalırım.

Kişi:

—Yaxşı, soruşaram, — deyib yoluna davam elədi. Bir qədər gedəndən sonra padşaha rast gəldi. Padşah soruşdu:

—A kişi hara gedirsən?

—Bəxtimi axtarmağa gedirəm.

Padşah dedi:

—Mənim də bəxtimi tapıb ondan soruşarsan ki, niyə mənim ürəyim heç açılmır, həmişə qəm-qüssə içindəyəm?

Kişi yenə: — yaxşı, soruşaram, — deyib yoluna davam elədi.

Bir qədər gedəndən sonra dənizin qırağına çatdı, oturub fikirləşdi ki, dənizin o tərəfinə necə keçsin.

Bu zaman naqqa balıq sudan başını çıxarıb dedi:

—A kişi, hara gedirsən?

Kişi dedi:

—Bəxtimi axtarmağa gedirəm.

Balıq dedi:

—Mənim də bəxtimi tapıb ondan soruşarsan ki, dənizin içində mən sudan heç doymuram.

Kişi dedi:

—Əgər məni suyun o biri tərəfinə aparsan, sən bəxtini tapıb soruşaram.

Balıq dedi:

—Gəl min dalıma.

Kişi o saat balığın dalına mindi. Balıq kişini suyun o biri tərəfinə çıxartdı. Kişi balıq ilə sudahafizləşib yola düşdü.

Bir qədər gedəndən sonra bəxtlər olan yerə çatdı. Əvvəl öz bəxtini axtarıb tapdı. Gördü öz bəxti yerə düşüb qalıb, tez qaldırıb ayaq üstə qoydu, sonra gedib şirin bəxtini tapıb, şirin sözlərini bəxtinə dedi. Şirin bəxti dedi: — Gərək şir axmaq adamın beynini yesin, sonra o qışda tük gətirər, yayda isə tükün tökər.

Sonra gedib bağbanın bəxtini tapdı. Ona da bağbanın sözlərini dedi. Bəxt dedi: — Bağbana deyərsən ki, onun ağaclarının dibində xəzinə var. O xəzinənin təsirindən ağaclar meyvə gətirmir, xəzinəni çıxartsın, o zaman ağaclar meyvə gətirər.

Sonra gedib padşahın bəxtini tapdı. Ona da padşahın sözlərini dedi.

Bəxt dedi:— Padşaha deyərsən ki, o qızdı. Ancaq bu sirrini heç kəsə demədiyindən həmişə qüssəli olur. O gərək özünə bir yoldaş tapsın ki, qüssədən xilas olsun.

Sonra gedib balığın bəxtini tapıb balığın sözlərini dedi:

Bəxt dedi:— Balığın boğazında bir böyük qiymətli daş var. Onun peysərinə bərk vurmaq lazımdır ki, daş bağazından düşsün. Ondan sonra o sudan doyar.

Kişi bu işləri qurtardıqdan sonra geri qayıtdı, gəlib dənizin qırağına yetişdi, gördü ki, naqqa balıq sudan başını çıxarıb onun yolunu gözləyir. O dedi:

—Bəxtimi tapdınmı?

Kişi dedi:

—Məni suyun o tayına keçir, sonra deyim.

Balıq dedi:

—Gəl, min dalıma.

Kişi o saat balığın dalına minib suyun o biri tərəfinə keçdi. Kişi balığın dalından düşən kimi yumruq ilə balığın peysərinə vurdu. Balığın ağzından daş yerə düşdü.

Kişi dedi:

—İndi bundan sonra sudan doyarсан.

Balıq dedi:

—Götür, bu qiymətli daş sənə lazım olar.

Kişi:

—Yox, mən öz bəxtimi istəyirəm, — deyib yoluna davam elədi. Bir qədər gedəndən sonra padşah olan yerə çatdı.

Padşah dedi:

—Bəxtimi tapdınmı?

Kişi dedi:

—Tapdım, bəxtin dedi ki, o qızdı, özünə bir yoldaş tapsın, o zaman qüssədən azad olar.

Padşah dedi:

—İndi ki, sən mənim sirrimi bildin, gəl birlikdə yaşayaq.

Kişi:

—Yox, mənə öz bəxtim lazımdır, — deyib yoluna davam elədi.

Bir qədər gedəndən sonra bağban olan yerə çatdı.

Bağban dedi:

—Bəxtimi tapdınmı?

Kişi dedi:

—Bəxtin dedi ki, onun ağaclarının dibində xəzinə var, onu çıxartsın, ağacları meyvə gətirər.

Bağban dedi:

—Gəl xəzinəni çıxardaq, yarısı sənin olsun, yarısı mənim.

Kişi:

—Yox, mənə öz bəxtim lazımdı, — deyib öz yoluna davam elədi.

Bir qədər gedəndən sonra şir olan meşəyə çatdı.

Şir dedi:

—Bəxtimi tapdınmı?

Kişi dedi:

—Bəxtin dedi ki, sən axmaq bir adamın beynini yesən, qışda tük gətirərsən, yayda tükünü tökərsən.

Şir dedi:

—Gəl, sənə bir xəzinə var, onun yerini deyim, çıxart apar.

Kişi dedi:

—Yox, mənə öz bəxtim lazımdı. Özgənin bəxti mənə lazım olsaydı, naqqa balıqdan qiymətli daşı alardım, padşahı yoldaşlığa qəbul elərdim, bağbanın xəzinəsinin yarısını alardım.

Şir dedi:

—Səndən axmaq adam tapmayacağam ki,— deyib kişini yedi.

Veb direktor: Betti Bleyer

Mətni yığdı: Nərgiz Abadi

Veb üçün hazırladı: Ülviyyə Məmmədova

AZERİ.orga qoyuldu: oktyabr, 2003-cü il